

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej

III. évfolyam 343. sz.

1934. december 12.

Szerda

Pál régens-herceg közbelépésére a jugoszláv hatóságok beszüntették a további kiutasításokat

Ha Jugoszlávia nem kap elégtételt, a kisantant-küldöttség elhagyja Genfét? -- Hétfő délutánra halasztották a marseillei vitát

Genf, december 10.

Hétfő délelőttől váratlanul hétfő délutánra halasztották a Népszövetség rendkívüli ülészakánának folytatását. Ez azért történt, mert a vasárnap egész nap folyó tárgyalások nem vezettek eredményre és a nagyhatalmak úgy akarják, hogy az ügy békés utra terelődjék és a Népszövetség ne legyen kénytelen olyan határozatot hozni, amely egyik vagy másik félre nézve sérelmes lenne.

A jugoszláv és a kisantant másik két államának képviselői egész vasárnap együtt voltak és gyűjtötték az újabb adatokat.

Híre járt, hogy a kisantant államai olyan határozatot hoztak, mely szerint

abban az esetben ha a Népszövetség nem ad elégtételt Jugoszláviának, elhagyja Genfét.

Ezt a hírt a kisantant eddig még nem erősítette meg.

Laval francia külügyminiszter három pontból álló tervezetet készített, amelyet a Népszövetség elé fog terjeszteni.

1. A Népszövetség általánosságban elítéli a nemzetközi terrorizmust és kötelezi az államokat, hogy a terrorizmus ellen fellépjenek.

2. A Népszövetség alapokmányának 10. paragrafusa alapján határozatot hoznak a más országok függetlenségének tiszteletben tartására.

3. Magyarországot felkérlik, hogy azon az indítson eljárást azok ellen, kik a marseillei gyilkosságban részesek voltak.

Az első két pontra nézve könnyű a meg egyezés, a harmadik pontot azonban a magyar küldöttség határozottan ellenzi.

Belgrád, december 10.

Legújabb jelentések közlik, hogy a jugoszláv hatóságok beszüntették a magyar állampolgárok további kiutasítását. A kiutasítások beszüntetése Pál régens herceg egyenes közbelépésére történt, aki londoni és párisi útjáról hazatérve, tudatában volt annak, hogy a tömeges kiutasítások kedvezőtlenül befolyásolhatják

London, december 10.

A jugoszláviai magyarok kiutasításának beszüntetéséről a megelégedés hangján

írnak az angol lapok. A "Daily Telegraph" azt írja, hogy Pál herceg elhatározása igen okos lépés volt.

Páris, december 10.

Az európai sajtó nagy figyelmet szentel a szombati vitának. Az angol sajtó továbbra is azon a nézeten van, hogy Angliának továbbra is meg kell tartania pártatlan és döntőbírói szerepét.

A francia lapok közül a kormányhoz közel álló Temps igen kedvezően ítéli meg a genfi helyzetet és azt írja, hogy meg mindig remény van az összekülömbözésre.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a jugoszláv panasz vitájának hétfő délelőtti tárgyalásán az első felszólaló Titulescu volt aki éleshangu beszédében támogatta a jugoszláv beadványt.

Hétfőn egész délelőtt folytak a lázas tanácskozások a nagyhatalmak képviselői között a kibékítő formula megtalálására. Franciaország azt szeretné, ha megtalálnák az azonnali megoldást, mert a további halogatás újabb veszélyeket rejt magában.

Párbaj lesz a Skoda jelentés miatt

Vasiliu Cluj provokáltatta Bentoit

Maniu nagy beszédre készül a Skoda vitában

Bucuresti, december 10.

Pénteken fejeződik be a felirati vita a parlamentben. Utána nyomban megkezdődik a Skoda bizottság jelentésének a vitája, melynek során felszólal Maniu is, aki híré szerint nagy beszédre készül és reflektálni fog a Skoda jelentésben felhozott vádakra.

A Skoda ügyből kifolyólag lovagias afér is támadt. Vasiliu Cluj ügyvéd, annak

neve szintén szerepel a Skoda jelentésben és aki fegyelmi vizsgálatot kért onnaga ellen, Anibal Teodorescu és dr. Lazar Ilies útján provokálta a Skoda jelentés szerzőjét, Bentoit, aki még nem fejezte meg segédeit.

Vajda tegnap a fővárosból visszatért Clujra.

Manioiu polgármester intézkedésére

Elmarad az oradeai üzemi tisztviselők újabb nyelvvizsgálója

Oradea, december 10.

Több napi távollét után hazaérkezett Mosoiu polgármester, képviselőházi alpolgármester, akit parlamenti elfoglaltságai tartottak vissza eddig a fővárosban. A polgármester nyomban hazaérkezése után intézkedett, hogy az üzemi tisztviselők szombatira tervezett nyelvvizsgálóját ne tartsák meg és az üzemi tisztviselőket, akik ebben az évben

már egyszer vizsgáztak nem fogják újabb vizsga elé állítani

Piaci árak Oradeán

Buza 390-400, kukorica 190-200 rom 290-300, árpa 250-260, zab 250-260, babb 300, lóheremag 24-32.

Tizenegy embert mérgezett meg a denaturált szesz

Newyork, december 10.

Az egyik északi kikötő városában a múlt éjjel 11 ember halt meg denaturált szesz élvezete következtében. Megállapították, hogy a denaturált szeszt a közeli állatszállítóban vásárolták.

Hindenburg emlékére

Bécs, december 10.

Az ausztriai birodalmi németek Hindenburg halálának emlékére gyűlést tartottak, amelyen Krüger egyetemi tanár a német birodalom elnöke beszédet mondott és kijelentette, hogy az ausztriai birodalmi német aliatvalók belépnek a nemzeti szociális pártba és a hamburgi külföldi németekhez fognak tartozni. A gyűlésen jelen volt Papen német követ is, akit Hitler üdvözlését hozta.

8 éves püspök

Régi hagyomány szerint Essex angol grófságban évente Mikulás napján a gyerekek püspököt választanak. Az idén Lidney King 8 éves parasztfiú lett a gyermek-püspök.

Ötszáz embert letartóztattak kábítószercsempészség miatt Amerikában

Newyork, december 10.

A washingtoni kormány váratlanul az összes államok területére szigorú rendelkezéseket léptetett életbe a kábítószerek árusítása ellen. A rendőrségi közegek, az első és második 500 embert tartóztattak le Csikago kínai negyedében 11, Pittsburgban 8 kínait tartóztattak le, Clevelandban pedig diákokat, akiket ingyer-műtatvány kábítószerek csomagokkal nyertek a kábítószerek élvezetének.

Javították az új asiai vasúti állomást

Jasiból jelentik: Tegnap nyitották meg a vasúti állomás új épületét. Franasovici közlekedésügyi miniszter helyettese a Pop Valer vett részt a megnyitási ünnepségen és jelen volt Mereutza Cezar a CFR vezérigazgatója is.

Időjárás

Élénk délkelti szél, sok helyen, főleg az ország nyugati részében eső vagy hó. A hőmérséklet valószínűleg tovább csökken.

2. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1934. december 12.

Manolescu Strunga Prágába érkezett

Prága, december 10.

Manolescu Strunga román kereskedelmi miniszter tegnap Prágába érkezett. A miniszter nyilatkozott a sajtónak jövevénye céljáról, amely szerint meg akarja magyarázni a cseh: német kereskedelmi szerződés

egyik nehezebb pontjait. Manolescu biztosította az újságírókat, hogy bár a szerződés kérdése körül némi differenciák vannak, — minden erejével azon lesz hogy ezeket kiküszöböljék és a román kormány tekintet el lesz a cseh iparra is.

Meghalt Zelinka János, a legöregebb oradeai kanonok

Oradea, december 1.

Szombaton, 88 éves korában meghalt Zelinka János az oradeai (nagyvárad) római katolikus egyházmegye legöregebb papja. Zelinka János őszintesége házi főpapja a Szentháromságáról elnevezett cinzeta: apát, latin szertartású kanonok és vasmisét áldozó nap volt. Vasmiséje — 65 éves pap működését — két évvel ezelőtt ünneplte. papi működésének 67-ik esztendejében ért.

utól a halál. Emerése, holnap kedden, december 11-én háromnegyed tízkor lesz a táp talas-sor 3 szám a att. lakasáról. A zsekes egyházban történő bejelentés és gyászmisét után a Katalin templom kriptájában helyezik örök nyugalomra Zelinka Jánost, aki életében is rengeteget adományozott a templomnak, az egész tagyonát is a templomra hagyta.

Titokzatos gyilkosság, amelynek rejtélyét egy kutya derítette ki

London, december 10.

A rendőrségnek sikerült kideríteni egy titokzatos, úgynevezett biztosítási gyilkosságot, amelyet annakidején a legraffináltabb módon követtek el. A gyilkosság kiderítése mindazonáltal nem a rendőrség érdeme, — hanem egy juhász-kutyáé amely véletlenségből nyomra vezette az egyik detektívet.

A leleplezés különösen azért kelt óriási feltűnést Londonban, mivel a rendőrség mindezekig a meggyilkoltat kereste gyilkosként, abban a hitben, hogy a meggyilkolt ölte meg az igazi gyilkost.

Tíz évvel ezelőtt Paul Harriwood és James Fellows szállítmányozási vállalatot alapítottak az angol fővárosban. A vállalkozás nagyon jól ütött be. Később a gazdasági válság nem kímélte meg Harriwood és Fellows szállítmányozási vállalatát sem. A megrosszabodott viszonyok békétlenséget teremtek a két család között és a két főnök formális ellenséggé vált. Mindegyik a másikra akarta hárítani a vállalat tönkremenésének okát.

Fellows és Harriwood mindazonáltal kényszerítve voltak arra, hogy együtt dolgozzanak, nehogy a vállalat teljesen feloszolják és így történt hogy egy nap nagyobb rakomány textilárut kellett elszállítaniok. Wales grófságba. Két nap múlva borzalmas hír érkezett róluk Londonba. A hír arról szólt, hogy a hegyek között

egy szakadékban megtalálták a Harriwood és Fellows-cég teherautóját, amely pozdorjává zúzódott és a gépkocsi alatt egy felismerhetetlenségig összeroncsolt férfi holtteste fekszik.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást. A halott arca annyira össze volt zúzva, hogy felismerni nem lehetett. Ruházata és a ruhában talált iratok azonban arra mutattak, hogy a halott James Fellows szal azonos. Ezt erősítette meg Fellows felesége is, aki felismerte a holttest kezén a jegygyűrűt, ami azután semmi kétséget sem hagyott afelől, hogy a halott James Fellows.

Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy Paul Harriwoodot nem lehetett sehol sem megtalálni. Lassan az a gyanu merült fel, hogy nem szerencsétlenségről, hanem büntényről van szó.

Harriwood a legalkalmasabb módon meggyilkolta üzlettársát és megszökött.

A rendőrség elfogatóparancsot adott ki ellene, de minden keresés eredménytelen maradt. A borzalmas gyilkosság így lassan feledésbe merült.

A napokban azután szenzációs fordulat történt az ügyben. Az egyik detektív aki résztvett a gyilkosság nyomozásában, véletlenül Fellows özvegyének háza előtt ment el a minap délután. A ház előtt ült a meggyilkolt hata'mas juhász-kutyája amely felismerte a detektívet, aki annakidején sokat megfordult a házban. A detektívek simogatni kezdte az állatot amely örömmel fogadta a kedveskedést. A kutya azután egyszerre csak nyugtalan lett, különösen, amikor a detektív a gazdájáról beszélt.

A kutya ugatni kezdett, vinnagott, ráugrott többször a detektívre, előreszaladt, majd visszafutott és nyilván jelezni akarta, hogy valahova el akarta vezetni.

A detektív el is indult a kutyával London hirhedt negyedébe. Itt azután megállt a kutya egy bérház előtt és nem akart tovább menni. A detektív benyitott a kapun, mire a kutya felszaladt néhány lépcsőn és megállt egy ajtónál. A kutya örömteljesen vinnagott az ajtó előtt. A detektív csengetett, a lakásajtó kinyílt és

legnagyobb meglepetésére ott állt előtte James Fellows, akiről megállapították, hogy meggyilkolták.

A detektív egy pillanat alatt felismerte Fellows azokról a fényképekről melyek a nyomozás alkalmával a rendőrségen szerepeltek.

Most már pillanatok alatt megoldódott a titokzatos gyilkosság rejtélye. Fellows letartóztatták és ő bevallotta, hogy a gyilkosság révén akart megszabadulni nyomasztó anyagi gondjaitól.

Felkérjük azon olvasóinkat, akik bizományosainknál hátralékban vannak, hogy tartozásaikat okvetlenül egyenlítsék ki, mert napfárt csak az kaphat, aki hátralékban nincs. A napfárt jövő hét elején kiadjuk

Leleplezték a lengyel kommunisták fészket

Egy nyilvános könyvtárban tartották gyűléseiket

Varsó, december 10.
A rendőrség házkutatást tartott egy nyilvános könyvtárban. Az ott talált iratokból megállapította, hogy a könyvtár volt a gyűlésező helye több kommunistának. Meg-

találta rendőrség azt a névsort is, amelyen fel voltak tüntetve az idejára kommunisták nevei. Ennek alapján 25 embert tartóztatnak le, akik tagjai voltak a "Perecs" nevű kommunista frakciónak.

Németországban nincs munkanélküli

Minden családnak havonként legalább 10 verebet kell tagnia Németországban

Berlin, december 10.
Különös rendeletet adott ki a pomméri tartomány elnöke. Minthogy a pomméri földet feketén ellepték a verebek, annyira, hogy amerre járnak minden növény elpusztul, a tartomány elnöke rendeletet adott, amelyek értelmében, tavasztól kezd-

ve minden hónapban, minden család legalább tíz verebfejet köteles beszolgáltatni a hatóságoknak. Aki ezt elmulasztja megbüntetik. A rendelet élénken foglalkoztatja az újságokat is, mert még nem történt meg soha, hogy a lakosságnak hatósági rendeletre ilyen dolgokkal kellett volna foglalkozni.

Csendélet Kinában

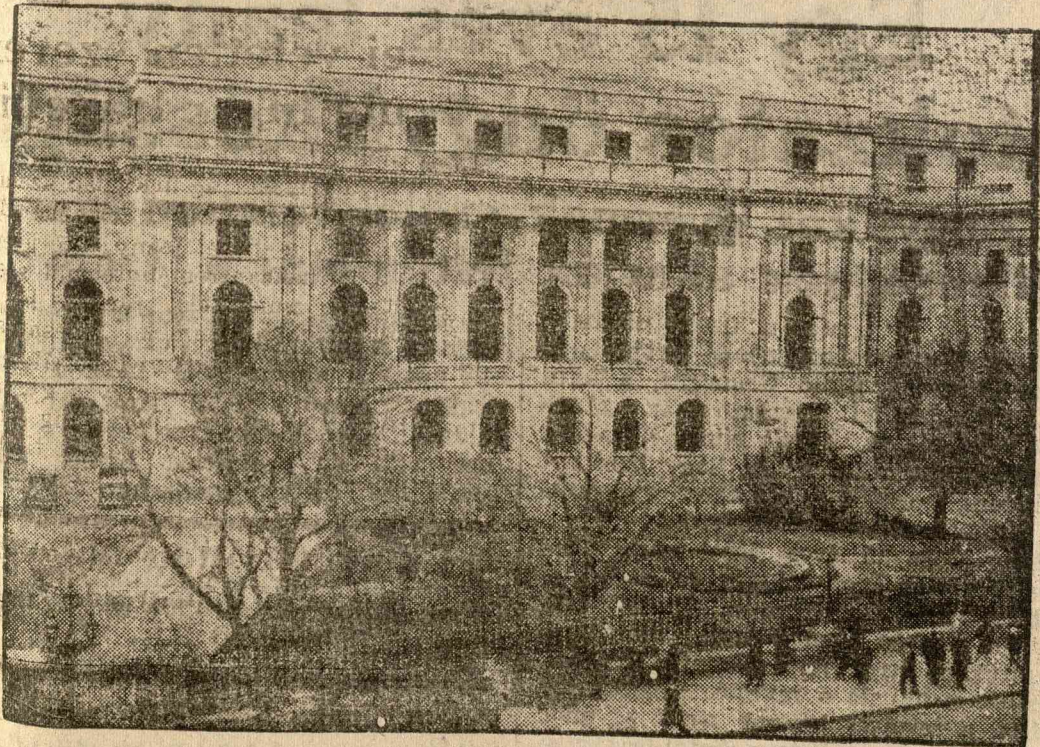
Kiraboltak egy hajót, személyzetét foglyul ejtették a kínai banditák

A hatóságok tehetetlenek a banda ellen

Sanghai, december 10.
Vakmerő rablás történt egy kínai hajó déljében. A múlt éjjel a Cse-Kiang kínai hajó, amely az ugyanazon névű kikötőben orgonyozott, nagyszámú betörőbanda támadása lett. Mintegy negyven tagból álló betörőbanda, behatolt a hajóra és a 100 tagú személyzet közül huszat foglyul ejtett, majd a hajót mindenéből kifosztották. A husz foglyul ejtett embert magukkal vitték, hogy biztosítsák magukat a megtámadás ellen. A kikötőben nagy az izgalom. A hatóságok

azonnal nyomozásba kezdtek, de a kikötő parancsnoka egy levelet kapott, amelyben halállal fenyegetik meg azt a husz foglyul ejtett, ha abba nem hagynak minden keresést. A hatóságok így kénytelenek voltak, minden nyomozást megszüntetni.

30 szelvénnel mindenki résztvehet a 200 nyere-ményben

Az új királyi palota

A leégett palotahelyén felépült | melyet e hónapban avatnak fel. Bucharestben a királyi palota új színpada.

Megszűnt a hajóforgalom a Dunán

Galati, december 10.
A nagy vihar teljesen megbénította a vízi közlekedést. Két nap óta egyetlen hajó sem érkezett dunai vizekre és egy sem hagyta el a Duvát. A Duna felső folvásán pedig teljesen megállt a hajó forgalom. A pontonokat felemelték.

Rosszul akasztotta fel magát és több órán keresztül haldoklott a kötelen

Pitesti, december 10.
Különös módon vetett véget életének egy pitestii kerskedő. Régi és gyógyíthatatlan betegség miatt annyira kétségbeesett, hogy kiment házának udvarára és a szénapadlárrak támasztott létra egyik fokára felakasztotta magát. Azonkor ránehezedt a kötélre, nem volt már annyi ereje, hogy kirugja maga alól a fatöngöt, hanem félíg állva fulladt meg borzalmas és több óráig tartó kínlás után. Amikor rátaláltak alig lehetett ráismerni, annyira megváltozott az arca.

Ehenhalt egy 60 éves koldus

Bacau, december 10.
Iaru Nicolai 60 éves koldus embert halva találták az uccán. Bevitték a hullaházba, ahol megállapították, hogy a szénarésztlen kéregető éhen halt.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti: 13: gramofonlemezek 13.45: gramofonlemezek 14.40: könnyű gramofonlemezek 18: gramofon 19.15: gramofon 23.30: az orvosadás, Lortzing vigoperája.

Budapest: 7.45: torna, utána: hanggramofonlemezek 11: hírek 11.20: felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: déli harang szó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara 13.30: hírek 14.20: Hédervári Ferenc és cigányzenekara 15.40: hírek, élelmiszerárak 17.10: asszonyok tanácsadója 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: angol nevelés 18.30: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik 19: francia nyelvoktatás 19.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése: 20.40: A Magyar ünnepi játék 21.40: hírek 23.40: időjárásjelentés Majd Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál 24.20: A Mándits jazz-zenekar.

A Nemzeti Bajnokság állása

1. Ripensia	11	7	2	2	30:18	16
2. Kinizsi	11	7	2	2	36:26	16
3. Univers.	11	7	1	3	17:11	14
4. Romania	11	5	3	3	15:12	13
5. Crisana	11	6	2	3	26:24	13
6. Venus	11	6	—	5	27:21	12
7. NAC	11	5	2	4	18:14	12
8. Gloria	11	4	2	5	19:29	10
9. CFR	11	4	—	7	17:23	8
10. Juventus	11	2	2	6	14:22	8
11. Un. Tric.	11	2	3	6	23:27	7
12. AMTE	11	1	1	9	12:26	3

3. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1934. december 22.

Azörök tűz

Fantasz tiku s regény

82

— Most pedig összegezzük a dolgot. Három és félheti utazásom alatt Auvergne-ben mindenütt lassu, szabályos hőemelkedést állapítottam meg. A kráterekből halatszó morgásokat, a gyöngye rengéseket, amelyek bizonyos körülmények között észlelhetők, általános földalatti megmozdulásoknak tulajdonították, amik jelenleg egész Európában észlelhetők. A meleg források hirtelen felujulását a városok lakossága és a forrásbérlek örömmel üdvözölték, mint váratlan szerencsét.

— Szóval egész Auvergne boldog.

— El vannak ragadtatva — válaszol Macpherson.

— És nem aggodalmaskodnak?

— Egyáltalán nem. Kissé kevések tartják talán...

Blaise Balduce lefelé fordítja a tenyerét, kinyújtott ujjakkal helyesel:

— Türelem. Auvergne és Franciaország egyéb területei várjanak türelemmel nem fognak veszíteni semmit, hadd örüljenek ezen a nyáron, hadd higgyék, hogy a kitünő termés a jó öreg természet adománya: és ha már betakarították a nagyszerű termést, ha már olcsóbbá vált az élet, akkor levettem az álarcot, leplezem művemét és megindítom a nagy vizeket.

— Miért nem azonnal, máris?

A két férfi megfordul: Marc Fonteney áll a hall nyitott ajtajában. Észrevétlenül jött be, meghallotta a geológus szavait és azonnal beleavatkozott a társalgásba.

Balduce nem veszi észre, hogy Macpherson összehuzza a szemöldökét és vidáman válaszol:

— Azért, mert nyáron senki sem lenne nekem, őszel azonban fáradtság nélkül tehetek bizonyosságot: a tél legyőzője leszek!

A szavak biztossággal és naiv büszkeséggel hangzanak; az amerikai ajkára viszatér a mosoly, a tanár folytatja:

— Mondja Fonteney, miért tűnt el tegnap oly gyorsan, alig hogy a modell meg látta a szobrárt és Macpherson megérkezett?

— Diszkrécióból kedves mesterem. Önök beszélni akartak egymással.

És Marc kissé meghajol, visszavonuló gesztussal.

Robin előrelép és nagyon barátságosan válaszol:

— Az, tulzott diszkréció kedvesem és pedig két okból. Először is nagyon örültem volna, ha még jobban kifejezhettem volna elragadtatásomat az új szobra fölött. Másodszor nagyon szükséges lett volna az ön jelenléte a megbeszéléshez, mintán kedves mesterünk munkatársnak nyerte önt meg, aminek rendkívül örülök.

Marc nem talál semmi mellékértelemet a mondatban: bár minden oka meg van azt gondolni hogy Robin Macpherson nem mond igazat, mégis őszintének érzi a barátságosan mondott szavakat.

A két francia és az amerikai között a lehető legbarátságosabb beszélgetés indul meg — a kitünő Balduce nagy megelégedéssé, akinek semmi érzéke a hamisságot iránt. Robin előadja, hogy mit látott Auvergneben; Balduce és Marc viszont közlik vele az elmúlt három hét eseményeit. Az idő gyorsan telik, végül Fonteney meglepetéssel kiált:

— Hét óra! Sietek haza. Kérem, adják az üdvözlömetet Gilberte kisasszonynak, kit sajnos — ma nem is üdvözölhettem.

— Azt hiszem Lannionba ment élemezni, azért vásárolni, de látni fogja őt, mert tárgyalásunk még nem ért véget és itt tartjuk őnt vacsorára, ugy-e Macpherson?

— Természetesen — válaszol Robin.

Folytatjuk)

Farkascsordák garázdálkodnak Trei-Scaune (Háromszék) megyében

Sf.-Gheorghe, december 10.

A tél beálltával egyidejűleg a megyében feltűntek a farkascsordák. Ajdula községben a farkasok szétépték Lázár Albert gazdálkodó tíz juhát. A fenevadak beme-

részkedtek Shejinta (Jelence) községbe is és a juhállományban nagy kárt okoztak. A botokkal felfegyverkezett lakosság kergette szét őket. Háromszék-megye összes vadászai közös hajtóvadászatra készülnek.

Meggyilkoltak egy fiatalembert Cernauti közepén

Cernauti, december 10.

Cernauti kellős közepén fényes nappal borzalmas gyilkosság történt. Stransci Ferdinand 19 éves fiatalember az uccán sétált, amikor arrament régi haragosa, aki nem törődve a közönséggel, amely az uccát ellepte, odament a fiatalemberhez, kirántotta kést és többször annak mellébe szurt. Majd,

mint aki jól végezte dolgát, Rauluc Vasile eltiint. A tömeg csak akkor vette észre, hogy mi történt, amikor a fiatalember összeesett és melléből sugárban ömlött ki a vér. Beszállították a kórházba, de már akkor haldoklott. A rendőrség elrendelte a megsejtkött Rauluc Vasile körözését és letartóztatását.

Bestiális liliomtiprás Galatiban

Galati, december 10.

Megdöböntő liliomtiprás történt Galatiban. Borta Florea 18 éves legény, bemen a szomszédja házába, amikor csak a kis nyolc éves leányka volt otthon és a kisleány ellen merényletet követett el. A kisleányt

szülei ajutlan találták meg. Beszállították a kórházba, ahol a kisleány magához tért és elmondotta, hogy mi történt vele. A szülők a rendőrséghez fordultak, amely azonnal letartóztatta a bestiális legényt.

Agyonlőtte magát a síkkasztásért felfüggesztett tg. săcuesci (kézdivásárhelyi) postatiszviselő

Tg.-Sacuesc, december 10.

Málnás György a tg.-sacuesc (kézdivásárhelyi) posta főtisztviselőjét két hónapra felfüggesztették állásától síkkasztás címén. Málnási 35 éven keresztül állott a posta szolgálatában és mindenkor a legbecsületesebb, legkorrektebb tisztviselő volt. A súlyos anyagi gondok azonban arra kényszer-

ítették, hogy a hivatalos pénzhez nyúljon. A bevezetett vizsgálat megállapította a síkkasztást és Málnásit felfüggesztették. A posta tisztviselő nem tudta túlélni a szegénységet.

tegnap, amikor egyedül maradt otthon, revolverrel szájalőtte magát. Azonnal meghalt.

Egy 15 éves leány titokzatos öngyilkossága

Az öngyilkos gyermek szülei véletlen szerencsétlenségnek akarják feltüntetni a tragédiát

Botosani, december 10.

Titokzatos szerencsétlenség tartja izgalomban Botosanit. Stino Gheorghe, a botosanii mérleghivatal igazgatójának lánya mellbe lötte magát. Annak ellenére, hogy a kisleány annyira rosszul van, hogy nem tért eszméletére, a szülők a következő magyarázatot adták a szerencsétlenségről:

Stino Coca 15 éves fiatal leány édesapja szobájában észrevett egy revolvert. — Azt hitte nincs megtöltve és játszani kezdett vele. Közben átment saját szobájába, ahol játékból maga felé irányítva a fegyver csövét meghuzta a ravaszt. Abban a pillanatban a revolver kétszer elsült és mind a két golyó mellbe találta a fiatal leányt. A rendőrség megindította a vizsgálatot és bár nem talált bucsulevelet, mégis az a gyanúja, hogy itt öngyilkossági tragédia történt.

Ezt a gyanút látszottak igazolni azok a váromások is, amelyeket az uricsalád személyzete adott a rendőrségnek. Inner értesült a rendőrség, hogy a fiatal leány, aki jelenleg haldoklik a kórházban reménytelenül szerelmes volt egy ismeretlen férbe, aki hírszerint nős és több gyermek édesapja. A gyermek szülei határozottan cáfolják a híreket és most azt várják, hogy a gyermek legalább addig térjen magához, amíg kihallgatják, hogy fény derüljön erre a titokzatos szerencsétlenségre.

Soha nem halloft nagyszabású sorsjátékunk 16-án kezdődik.

Az „Erdélyi Magyarság” segítsége

Egy anya 10 év után megtalálta gyermekét

Regény, amely valóra vált

Oradea, december 10.

Pár hét előtt egy hír jelent meg lapunk hasábjain, két életunt fiúról. Az egyik fiu az itteni vársáncról öngyilkossági szándékkal leugrott, de társa, a 14 éves W. Jenő segítségére sietett és értesítette a mentőket. Így az elkeseredett fiut sikerült megmenteni.

Másnap levelet kapott az „Erdélyi Magyarság” kiadóhivatala egyik vidéki bizományosától, aki közli, hogy a két fiu nála volt rikkancs, érdeklődünk felőlük, mert töle nyomtalanul eltűntek. Házi nyomozásunk kiderítette, hogy az életunt fiut harmadnapra hazavitték a kórházból a szülei. A társáról semmi további hír.

Közben egy hét telhetett el. Kiadóhivatalunkban két leányka lapunknak azt a példányát kereste, amelyben bizományosunk kérésére a két rikkancs szökéséről írtunk. Elmondták, hogy egy elegáns hölgy érkezett hozzájuk Oradeára, amely hölgy már 10 év óta keresi a fiát és abban az erdélyi városban, ahol lakik, olvasta az „Erdélyi Magyarorságban” a két rikkancs esetét. Az egyik az ő fia és eljött azért, hogy megtalálja W. Jenőt, az ő fiát és magához vegye. Meghatott bennünket az eset, megüzennük a hölgynek, hogy jöjjen be személvesen és segítségére leszünk. Bizunk újságunk elterjedtségében meg fogjuk találni a 10 év óta keresett fiát.

Elegánsan öltözött fiatal nő jelentkezett másnap a kiadóhivatalunkban, ő W. Margit, aki Erdély egyik városában lakik és onnan jött, hogy nyomára jusson a 10 év óta keresett kis fiának. Nem volt 5 éves a gyermek, mikor az élet elsodorta mellőle. Most kén bennünket segítségünk megtalálni a fiát. Közöttünk egy hirdetést „Ki tud róla?” címmel és harmadnap itt volt a megnyugtató hír. Vadului Carol (Rév) községből értesített egyik jóérzésű olvasónk, hogy a kis fiu meztláb ott járt. Ő vette pártfogásba és mikor a hirdetést olvasva, a kis fiut figyelmeztette, ez tovább állott. Ugy tudja most Borodon (Nagybárodon) van egy ottani t. márnál.

Ugyanekkor az anya, aki elment a szülei látogatására, akiket szintén évek óta nem látott, szomorúan írja, hogy az édesanya néhány nap előtt meghalt. Otthon kell maradnia és ha közben megkerülne a fia vigyázzunk reá. Írtunk azonnal Borodra a timármesternek. Kértük, vegye pártfogásába W. Jenőt, tartsa a házában, amíg az édesanya oda nem jön érte.

A fiatal asszony visszaérkezett Szatmármegyéből, gyászruhában, megtörve. Ődaadtuk a fia címét. Tegnap reggel bejött hozzánk a fiatal asszony, egy boldogságtól sugárzó, értelmes arcú kis fiúval. Új ruha, új cipő, ing van rajta, minden új és tiszta.

Anyja és fiu egymásra találtak. W. Margit kiutazott Borodra, ahol megtalálta 10 év óta nem látott fiát, a jószívű timár házában megtalálta. Érzékeny jelenetek, hosszú sírás és izgatott érdeklődés folyt le közöttük. Az asszony megköszönve, a timár jóindulatát magával hozta a fiát. Oradeán fel-

öltöztette új ruhába és elhelyezte egy ismerős családnál, tanárt fogadott a fiu mellé, mert ez sohasem járt iskolába és analfabéta. Tanulni írni, olvasni és aztán elmegy szar-

bóna, — mert ehhez van kedve.

Elmeséli a kis fiu, hogy évek óta mint kifutó és rikkancs kereste meg kenyerét és most kimondhatatlan boldog hogy az anyja gondozásába vette. Megígérte, hogy szorgalmas, jó fiu lesz.

Meghatva köszönik mindketten az újság segítségét, amit soha nem fognak elfelejteni, mert ez fordulópontot jelent az életükben. W. Margit tegnap már hazautazott, — mert üzleti elfoglaltságától már három hét óta elszakadt és tovább nem maradhat. Itt hagyta a fiának a címét és várja a megtalálást fiúról a jó híreket.

75 ezer leies nagy sorsjátékunk

200 értékes nyereményt adunk

Óriási feltűnést keltett bejelentésünk, amellyel hírül adtuk, hogy 75 ezer lej értékű 200 nyereményes tombolajátékot rendezünk.

Minden eddigi tombola akciót messze túlszárnyal ez a sorsjátékunk, amely újév alkalmából indul meg. Jelentjük, hogy

az első szelvény e hó

16-iki dátummal, szombaton jelenik meg.

Kérjük tehát olvasóinkat, hogy e naptól fogva rendszeresen gyűjtsék az igazoló szelvényeket, amelyekkel részt vesznek a sorsjátékban. Ragadja meg mindenki ezt az egyetlen alkalmat.

Két csecsemő hullát találtak egy constantai ház udvarán

Constanta, december 10.

Egyik constantai ház udvarán két gyermek holttestét találták meg. A két holt csecsemő az orvos megállapítása szerint alig pár napos volt, de máris oszártnak in-

dult. A rendőrség véleménye az, hogy egy leányanya ikreket szült és megfojtva adotta őket. Ebben az irányban indult meg a nyomozás.

Felrobbant a benzinlámpa, halálra égett egy kereskedő

Bucuresti, december 10.

Borzalmas szerencsétlenség történt Bucurestiben. Krikorian Agop 36 éves kereskedő benzin lámpán törölközőt akart magának főzni. A bezzinnel telt lámpa közben

felrobbant és olyan súlyos égési sebeket okozott a kereskedő mellén, nyakán és kezén, hogy 40 fokos seblázzal szállították házába. Életbenmaradásához nincs remény.

Bestiális bosszuálló

Bottal leütötte és többszáz liter petroléumot öntött a szájába egy mărăsesti kereskedőnek

Marasesti, december 10.

Különös bosszuállás tartja izgalomban Marasestit. Iczkovics Izsák kereskedőt, üzlete előtt a múlt éjjel megtámadta egy álarcos ember és bottal úgy fejbeütötte, hogy eszméletlenül esett össze. Miután az ismeretlen támadó összekötözte az ájult embert, a közelben levő hatalmas petroléumos hordó csapját dugta a kereskedő szájába és megnyitotta a csapot. Aztán mint, aki jól végezte a dolgát elment. Közben a petroléum a kereskedő száján keresztül mind kifolyt és amellet, hogy komoly betegséget szerzett a kereskedőnek, több mint 3 ezer lej kárt is okozott. Az éjszakai járőrök szabadították ki Iczkovicsot szorongatott helyzetéből és beszállították a kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak, mert a kereskedő jelentékeny mennyiségű petroléumot nyelt aka-

rata ellenére. A rendőrség pedig megindította a nyomozást a bestiális bosszuálló kézrekerítésére.

Kérje a bizományosól következő regényeket:

János bácsi (ára 8 lei.)
Egy amerikai detektív bravurjai.
A szent álaré.
A legnagyobb győzelem.
Bűnös szerelem.

Egy regény ára olvasóink részére 3 lei. — Mig a készlet tart

5 oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1934. december 12

Petrovici csokoládé- és cukorkagyár
értesíti a n. é. közönséget, hogy teljesen friss és finom csokoládé és finom bonbonok elárúsítását olcsó árak mellett megkezdte.
Gyár és lerakat: Strada Alexandri 28.
Fiókház: B-dul Regele Ferdinand 6.

Ma hirdet ítéletet a törvényszék az adóban csalással vádolt pénzügyi tisztviselők perében

Az ügyész a vádlottak megbüntetését kérte

A törvényszék első székfoglalójának Kovács-Popescu tanácsa hétfőn tovább folytatja az adóban csalás bűnper folytatását. Befejezték a tanúk kihallgatását, majd az ügyész kérte, hogy a törvényszék rendeljen el egy könyvszakértőt a meghamisított könyvek felülvizsgálására, továbbá rendeljen ki három vádlott írását a befizetési deklaráció írásszakértőt, aki összehasonlítja az aláírásokat. A védők ezt ellenezték és kérték a bizonyítási eljárás befejezését. A bíróság rövid tanácskozás után elutasította ügyész kérését, berekesztette a bizonyítást és megadja a szót az ügyésznek, aki elmondja három negyedórás vádbeszédét.

Popescu Marin főügyész azzal kezdi beszédét, hogy ebben a bűnperben három bűntettalapot lehet megkülönböztetni.

1. Bevezettek hamis neveket mintha ilyen nevű adófizetők bennal fizettek volna. A bonokat betették a pénztárba és helyettük kivették a készpénz különbözetet, ami a bon névértéke és a valódi értéke közt van.
2. Az 1931-re adóban befizetett készpénzt adóbonra cserélték ki.
3. Meghamisították az adóbefizetési nyilatkozatokat.

Erre bizonyítékot szolgáltatnak Nagy pénztárosnak vallomásai is.

Hogy megtörtént-e az állam megkárosítása arra szolgáljon a következő példa, amelyet az állam egyik legkiválóbb jogásza készített. Ha valaki egy száz lejesse fizet adót, az állam azon a pénzen ha akar 2 darab 100 lejes adóbont tud venni. Mivel azonban készpénz helyett csak egy darab 100 lejes adóbont kapott, tehát valakinek jövedelme volt. Ha pedig valakinek jövedelme volt, akkor nagyon természetes, hogy a másik résznek, jelen esetben az államnak kára származott.

Eppen ezért Popescu Marin főügyész a három első vádlott megbüntetését kéri közpénz elsikkasztása miatt míg a negyedik vádlott felmentését kéri.

Az állam képviselője 200.000 lej kártérítési igényt jelent be.

Az ügyész vádbeszéde után Popescu Ceica, dr. Egry Gelu, Roman Tacian védők beszélték és védenek felmentését kérték. A törvényszék az ítélet kihirdetését ma délután 10 órára halasztotta.

Mosoiu polgármesternek nincs szándékában lemondani

A polgármester érdekes nyilatkozatai. -- Mi lesz a választással? -- Az is kap munkanélküli segélyt, aki nincs a munkaközvetítőnél nyilvántartva

Oradea, december 10.

Lapunk más helyén már közöltük, hogy Mosoiu Tiberiu polgármester nyomban hazatérése után elrendelte, hogy az üzemi tisztviselőket ne állítsák újabb nyelvvizsga elé. Mosoiu Tiberiu polgármester munkatársunk kérdésére megcáfolta azokat a híreket,

amelyek lemondási szándékáról a város házán elterjedtek.

— Nincs szándékomban lemondani. Helyemen maradok.

A polgármester ezen kijelentése bizonyára nagy megnyugvást fog kelteni nemcsak a városi tisztviselők, de a közönség körében is.

A további beszélgetés során elmondotta a polgármester, hogy a hátralékos kaszárnyabérek ügyében újabb tárgyalásokat folytatott Bucurestiben. A kérdés megoldása azonban nehézségekbe ütközik, mert a hadügyminisztériumban kijelentették, hogy

Oradea városa az egyetlen, amely még követeli a hátralékos kaszárnyabérekét. A többi város önként és ingyen felajánlotta kaszárnyáit az államnak.

Ezután a városi tanácsválasztás kiírása és az intermárkizottságnak kisebbségi tagokkal való kiegészítése felől érdeklődtünk a polgármestertől.

— A választások kiírása most már valóban aktuális lesz. Ebben a kérdésben akartam is tárgyalni Juca helyi alminiszter úrral, aki azonban beteg volt és így legközelebbi fővárosi utam alkalmával állapítjuk meg a választás időpontját.

A munkanélküliek segélyezéséről szólva a polgármester kijelentette, hogy intézkedni fog, hogy

ne csak azok a munkanélküliek kapjanak segélyt, akik a munkaközvetítő hivatalban régebben jelentkeztek, hanem mindazok akikről a helyszíni vizsgálat is megállapítja, hogy a segélyre rászorultak.

— Intézkedés történt arra vonatkozólag is — mondta a polgármester — hogy a Betegsegélyző által beinkasszált összegek közvetlenül a város pénztárába folyanak be. Végül Mosoiu polgármester kijelentette, hogy hosszabb ideig itthon marad.

Falbontó betörők kifosztottak egy trafikot

Vasárnap reggel Deutsch Jakabné a str. Astra (Gilányi ut) 4 szám alatti trafik tulajdonosnője rémülten vette észre, hogy vasárnapra virradó éjjel betörők garázdálkodtak a trafikban.

Azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan a bűnügyi osztály legügyesebb detektíveit küldték ki. A vizsgálat megállapította, hogy a betörők a trafikot védő rácsot emelték ki a helyéből, még pedig úgy, hogy körülötte a falat kibontották.

A trafikosné felvette a leltárt és így kiderült, hogy a betörők

27 ezer lej értékű dohány és bélyeg árut vittek magukkal.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg a falbontó betörők kézrekerítésére.

75 ezer lei értéket sorsozunk ki, 200 nyereménnyel.

Népszövetségi Hitelintézet december 10-én megkezdte a betétek visszafizetését

Az elmúlt vasárnap tartotta meg a Népszövetségi Hitelintézet a részvényesek nagyszámu jelenlétében a rendkívüli közgyűlést, melyen az intézet bejelentette, hogy a konverziós törvény rendelkezéseit elfogadta, úgy a falusi, mint a városi adósainak a törvényes engedményeket megadja. A konverziós veszteséget az intézet tartalékaiból és a betétesek engedményéből fedezi. A betétesekkel az intézet megegyezett betétjüknek 75 százalékát visszafizeti és edig 50 százalékot készpénzben 7 év alatt felel. részletekben 25 százalékot ad, 25 százalékot pedig a betétekből a konverziós veszteségre fordítanak. Az intézet ajánlatát a betéteseknek több mint 61 százaléka elfogadta, amiközölegző előtt is igazoltak. A törvény értelmében a megállapodás így minden betétesre kötelező. A megállapodás értelmében a Népszövetségi Hitelintézet bár ez év december 20-án köteles a betétek első részét fizetni, azonban megkezdte már a ma naptól kezdve fizetni az esedékes betéteket, sőt indokolt esetekben a második részletet is kiadják előre. November 15-ig a falusi adósok 90 százaléka, a városi adósok 65 százaléka tudott eleget tenni fizetési kötelezettségének.

A betétesek által a részvényekre átengedett összeggel az intézet eddigi 6 millió alaptőkéje 13.700 lej lesz. 20 millió lejre való felemelésre a közgyűlés meghatalmazást adott. A közgyűlés megalapozással vette tudomásul, hogy az intézet ebben a nehéz időben is növelni képes erejét.

Az igazgatósági tagok közé Patzko Ele mért városunk főnevelője választotta be, míg a felügyelőbizottságba Pop János hites könyvelőt. A közgyűlés köszönetet mondott az igazgatóságnak a mai nehéz körülmények között vezetett eredményes és fáradtságos munkájáért.

— Adakozás. Az oradeai izr. hitközség fiúarvaháza javára: Jónás Editke 50 dr. Fisch Áron 100 Hegedűs Árpád 100, dr. Weiman Jenőné 100, Heves Sándor édesapja halála évfordulójakor 100 Guttman Mórné édesapja Kohn Vilmos halála évfordulójakor 50 lejt — A zsidók agórája javára Lukács József édesanyja halála évfordulójakor 200 lejt adakoztak, amely szíves adományokért hálás köszönetet mond a Jótékony intézmények vezetősége.

APRÓHIRDETÉSEK

Jó keresettel felvesszünk Oradea közvetlen közelében levő községek részére újságárut napi biztos 60 lej keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Kézimunka rajzolást tudó leány és toledozó nő kerestük. Reg. Ferdinand 25.

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piața Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Jómegjelenésű intelligens urak (esetleg nők) havi 4000—5000 lejt keresetnek privát házak látogatásával. Cim a kiadóhivatalban. 2137

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Selyempapír minden színben, továbbá staniol olcsó árban szerzethető be, viszont eladóknak nagy árengedmény Pásztor Ede papír és írószer áruházában. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA